

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

18. Regem Vlatis miraculo seruat, & cum suis baptizat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

illius peritos. Hic P. Franciscus Christi effigiem in cruce digito vno longam collo detrahit, demittitque in mare, sed factum, quo casu haud scio, ut manu excideret, fluctuque sorberetur, ex quo tantum cepit animo dolorem, ut valde insolita eius indicia proderet. Postridie Insulam Baranuram tenuimus, & pagum illius Tamalum, quem naus, & vectores petebant, horæ abierant viginti quatuor ex quo crucifixi perierat imago, quibus totis fuit continua tempestas. Cum P. Francisco in litus exscenderam, & iter secus mare, Tamalam carpebamus. En autem passus post ferè quingentos videmus è mari enatantem cancerum, & vna iconem crucifixi, rectam inter chelas & sublimem portabat cancer, & animaduerti versus P. Franciscum tendere, cuius lateri adstabam, & coram eo hæere immobilem. Prouoluto in genua Patre, expectavit cancer, dum is crucifixum reciperet, quo exoneratus, mari se iterum condidit. Pater complexu, & osculis crucifixum stringens, decussatis ad pectus manibus, horæ dimidiæ spatio, ut erat de genibus substitit, & ego cum illo pariter, precando agendisque tanti miraculi gratiis indè quam institeramus viam peregimus] hæc Faustus Rodericus. Octiduo Tamali transacto, Rosalaum naus vela fecit; illic ut nuper Baranuræ Christum ethnicis, sed frustra prædicat; ut enim magis quadrupedes vitiis, quam ortu barbari, surdas aures monenti præbuere; vnum tantà ex turbâ Christo lucratus est. Pedum in cæteros puluerem excussit, nè quid sibi ex loco adeò scelerato abeunti hæreret.

17. Fuit tamen is vnus quem Deo lucrifecit multorum vice; Christi aquâ lustratum, suo Francisci nomine vocauit; docuitque iam tum, ipse cœlitus edoctus, beatam sortem quæ illum maneret; asserens, factum Iesu nomen piè inuocantem, vitæ finem facturum. Notatum accuratè oraculum, fecit apud omnes neophyto famam, eius intercæ euentum præstolanti; qui quadragesimo altero post anno incidit. Militiam secutus, in multas expeditiones Lusitanis stipendia meruit, donec anno 1588. Sancio Vasconcello Amboini præfecto aduersus Hiamaum pugnante ad mortem saucius, in castra refertur, confluunt ad eum cum Indis Lusitani, ad vaticini peruagati exitum suspensi, ut spectent animam agentem, & planè obitus tantò antè prædictâ felicitate positus est. Integris sensibus, & has voces continuò repetens *Iesu adiua me*, inter has placidè expirauit.

17
Bonam mor-
tem baptiza-
to prænu-
tial.

18. Quæstuosius fuit Apostolo Euangelij sacri præconium Vlate in Insulâ, quæ & ipsa ex duodecim est quibus Amboini nomen tribuitur. Bello tunc miserè ardebat; regem arcebat diuturna obsidio; sollicitabat ad deditionem haud quidem animi, & armorum, sed aquæ penuriâ, quam auersis ab vrbe fontium scatebris hostis induxerat. Cælo igitur æstuosissimo, nullamque dudum nubem imbrium daturo, siti vrente ciues interibant. Quamobrem visum Xauerio prouum hunc faustè necessitatis articulum occupare ad asserendam Christo victoriam ex obsidentium manibus, cum æternâ salute obsessorum. Confidentia humili

18
Regem Vlat-
is miraculo
seruat, &
cum suis ba-
ptizat.

erectus, in septa satagit clauorum admitti; regi sistitur, opem defert, quâ egebat vnâ, non militarem sed aquariam. Per eum sibi crucem liceret statuere; securus autem à Deo præpotenti, quem eò venisset prædicatum, naturæ, & omnium Domino, etiam supra spem, annique ordinem, de cælo aquam expectaret. Verùm suo, ac populi, subiectarumque insularum sponderet nomine, beneficij accepti hanc fore gratiam, vt amplecterentur Christi legem, eiusque sacris initiarentur. Non fuit hic regem præsens periculum deliberare cunctantiùs: publicâ fide, & regiâ, omnia promisit, conditione quam Xaverius tulerat. Cruce ergo compactâ grandi, quoad potuit affabrè, in edito illam iubet Apostolus defigi. Circum turba puerorum, militum, fœminarum, quam tum ipse, tum spectaculi nouitas, sed euentus præsertim expectatio traxerat. Horum in oculis vir sanctus, proiectus in genna, & preces; Deo filij merita memorare, quæ ipsi crux illa referebat. Per ea supplex ardentè instare, pro paternâ in omnes pietate, nè vellet miseris negare pluuiam, constiturum id leui eius nutu, & fore beneficij gratiam, populum animarum, quas eius filius largâ sanguinis sui pluuiâ emisisset. Oranti mox cælum respondere, obduci aër, nubes cogi, copiosissimis de cælo aquis, immenso populi gaudio omnia natæ. Hostis qui totum victoriæ cardinem in obessorum siti verti crediderat, signa retrò ferre, & obsidionem magno suo pudore omittere, post quæ Rex tanto exemptus discrimine suis cum Insulis prodigij potiùs magnitudine persuasus, quàm datâ fide, melioribus aquis sacri fontis à Xaverio expiatus Christianorum numerum suo populo auxit.

19
Ioannis Galuani procul naufragium cognoscit.

19. Trimestri, & eò diutiùs inter eas Insulas moratus Ternatem Xaverius nauigauit, Ioanne Eiro, Amboinensibus qui recentem Ecclesiam coleret relicto. Traiciendus erat sinus leucarum nonaginta, impropolis passim irruentium ventorum & torrentis oceani tempestatibus infestus; sancto Patri Ioannes Galuanus ad mutua fœdus tutelæ accesserat, suo quisque cercuro ferebatur, cum transuersum secantes sinum, tam horrenda procellæ vis abripit, vt in summum discrimen vir sanctus sæpè coniectus sit, Deo attamen duce, Ternatis portum denique appulit. Factum cercuro altero quid esset, diù non latuit; impar ventis & mari, quacumquè iactarent, tempestati se dederat, rediturus in viam, vbi furor ventorum quieuisset. Sed insecutus est animi oculis. Galuanum suum Xaverius, & momento licet à conspectu abrepti casum tamen vltimum spectauit. Ternate siquidem festo qui primus inciderat ad populum dicens, media substitit concione, & Deo, inquit, pro Ioanne Galuano supplicate, qui maris huius in aquis perit. Perculit grauitè auditores denuntiatio, non tam hominis miseratione, quàm rationibus priuatarum opum, quas in eo cercuro negotiatorum plurimi opperiebantur. Iis verò nautas qui sanctum Patrem aduexerant, anxie requirantibus, ecquid de hac re scirent; aiunt nautæ, nihil planè, nisi quod medio in sinu, summâ vi, summoque discrimine, dum aduersam rum-

punt